

Середницька І.А. – к.ю.н. доцент,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету внутрішніх справ,
Ходжина О.О. – студентка факультету №4
Одеського державного університету внутрішніх справ

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ В ІНТЕРНЕТІ ВІДОМОСТЕЙ, ЯКІ НЕ ВІДПОВІДАЮТЬ ДІЙСНОСТІ. ЗАХИСТ ВІД ЦЬОГО

З розвитком технологій у людей з'являється більше можливість для вираження своїх думок, поглядів і переконань. Одним із таких засобів є мережа Інтернет. Однак, нові можливості створюють передумови для порушення особистих немайнових прав інших осіб, що є значною проблемою нашого часу.

Великої шкоди завдає саме розповсюдження відомостей, які не відповідають дійсності. За рахунок того, що мережею Інтернет користується велика цільова аудиторія – це дає змогу особам, які розповсюджують дані відомості донести їх до якнайбільшої кількості людей, що може підірвати репутацію фізичної або юридичної особи щодо якої розповсюджуються відомості, які не відповідають дійсності.

Під розповсюдженням інформації слід розуміти: опублікування її у пресі, передання по радіо, телебаченню чи з використанням інших засобів масової інформації; поширення в мережі Інтернет чи з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку; викладення в характеристиках, заявах, листах, адресованих іншим особам; повідомлення в публічних виступах, в електронних мережах, а також в іншій формі хоча б одній особі.

Недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені).

Юридичним складом правопорушення, наявність якого може бути підставою для відкриття провадження, є сукупність таких обставин:

а) поширення інформації, тобто доведення її до відома хоча б одній особі у будьякий спосіб;

б) поширена інформація стосується певної фізичної чи юридичної особи, тобто позивача;

в) поширення недостовірної інформації, тобто такої, яка не відповідає дійсності;

г) поширення інформації, що порушує особисті немайнові права, тобто або завдає шкоди відповідним особистим немайновим благам, або перешкоджає особі повно і своєчасно здійснювати своє особисте немайнове право.

На даний момент проблемою розповсюдження недостовірної інформації займається кіберполіція, яка виявляє такі правопорушення, шукає способи їх вирішення, робить все, щоб мінімізувати кількість таких правопорушень, адже вони є дуже складними. Мережа Інтернет дає можливість злочинцю діяти оперативно та діяти анонімно, через що виявити особу правопорушника складно, а іноді буває взагалі неможливо.

Нормативно-правова база не охоплює всі правопорушення, адже, як вже було зазначено раніше, технології розвиваються стрімко і дають можливість вчинювати все більше правопорушень, знаходити нові способи вчинення таких діянь та розповсюджувати інформацію у великих масштабах.

До нормативно-правової бази, яка охоплює питання розповсюдження недостовірної інформації можна віднести:

1. Конституцію України (ст. 3);
2. Цивільний Кодекс України (ч. 1, 4, 6, 7 ст. 277 ;ст. 297, 299);
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (гарантує кожному право на захист честі, гідності, ділової репутації та спростування недостовірної інформації особою, яка поширила таку інформацію);
4. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 1 від 27.02.2009 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи» (п.12 визначає, що належним відповідачем у разі поширення оспорюваної інформації в мережі Інтернет є автор відповідного інформаційного матеріалу та власник веб-сайту, особи яких позивач повинен установити та зазначити в позовній заяві) та ін..

Отже, розповсюдження інформації, яка не відповідає дійсності є великою проблемою нашого часу, яка потребує вирішення негайно. Особи, права яких були порушені мають право на відповідь, а також на спростування недостовірної інформації у тому ж засобі масової інформації в порядку, встановленому законом. Права цих осіб повинні бути відновлені, тож чим більше звертати увагу на правопорушення такого характеру, тим легше буде з ними боротися у майбутньому.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. //Відомості Верховної Ради України.-1996.-№30.-ст.3.

2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003р. //Відомості Верховної Ради України.-2003.-№30.-ст. ст. 277, 297, 299.

3. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 1 від 27.02.2009 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи».